

Univerza v Ljubljani
Fakulteta *za družbene vede*

Univerza v Ljubljani

**Priporočila za izvedbo študentskih anket
2015/2106**

dr. Vasja Vehovar

mag. Barbara Brečko

*Center za družboslovno informatiko,
Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani*

Komentarji in vprašanja:

URL: <http://ul.1ka.si> ali Elektronska pošta: ul@1ka.si

Ljubljana, oktober 2015

KAZALO

1	UVOD	3
2	FORMAT IN IZVEDBA ŠTUDENSKIH ANKET	4
2.1	SPLOŠNA IZVEDBENA PRIPOROČILA	5
2.2	PREGLEDNICA IZVAJANJA ANKET	8
2.3	PODROBNA OBRAVNAVA ANKET	8
2.3.1	EVALVACIJA PREDMETA IN IZVAJALCA - ANKETA PRED IZPITOM	8
2.3.2	EVALVACIJA PREDMETA - ANKETA PO IZPITU	11
2.3.3	SPLOŠNA ANKETA	13
2.3.4	PRAKSA	14
2.3.5	DOKTORSKI ŠTUDIJ	15
3	ŠIFRANTI	16
3.1	ŠIFRANTI IZVEDB PREDMETOV PO NOSILCIH – IZVEDBE (X1)	17
3.2	ŠIFRANT ŠTUDENTOV PO PROGRAMIH IN SMEREH - ŠTUDENTI (X2)	20
3.3	ŠIFRANT PROGRAMOV - ŠTUDENTI (X3)	20
3.4	ŠIFRANT ZA DOKTORSKE ŠTUDENTE – ŠIFRANT ŠTUDENTOV (Y1)	21
3.5	OSTALI OPCISKI ŠIFRANTI IN SPREMENLJIVKE	21
3.5.1	ŠIFRANT HIERARHIČNEGA UMEŠČANJA PROGRAMOV - (X4)	21
3.5.2	ŠIFRANT DOMICILNOSTI IZVAJALCEV (X5) IN PREDMETOV (X6)	22
4	ANALIZE IN IZPISI	24
4.1	SPLOŠNA NAČELA IZDELAVE IZPISOV	24
4.2	PREGLED STANDARDIZIRANIH IZPISOV	25
4.2.1	IZPISI NA NIVOJU POSAMEZNIH IZVEDB, PREDMETOV IN NOSILCEV (A)	26
4.2.3	IZPIS ZA KADROVSKE IN HABILITACIJSKE POTREBE (C)	27
4.2.4	IZPIS ANKETE PRAKSA (D)	27
4.2.5	SPLOŠNA ANKETA (E)	27
4.3	SUMARNI PREGLED ANALIZ IN DOSTOPANJE DO IZPISOV	27
5	TEHNIČNE SPECIFIKACIJE	30

1 Uvod

Pričujoča *Priporočila* za izvedbo študentske ankete Univerze v Ljubljani (UL) dokumentirajo **standardizirano izvedbo** procesov za leto 2015/2016. Priporočila **ne obravnavajo** širših vidikov **promocije, diseminacije in arhiviranja** (in s tem povezanih vidikov **varnosti in zasebnosti**), niti ne obravnavajo vidikov **koordinacije, izobraževanja** in drugih **organizacijskih vprašanj**, za kar vse bo poskrbela UL. Ravno tako ne obravnavajo **uporabniškega vmesnika**, kjer se študentom pojavljajo vabila in opomniki za ankete (to ureja vsaka članica sama).

Priporočila izhajajo iz gradiv UL (*Pravilnik o študentski anketi na Univerzi v Ljubljani in Funkcionalne specifikacije*¹). Pripravil jih je Center za družboslovno informatiko, Fakulteta za družbene vede (FDV), UL, na osnovi pilotne izvedbe 2014/2015 na FDV in Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo (FGG), kjer je proces temeljil na integracij *anketnega sistema* 1KA² s *sistemom za visokošolsko informatiko* VIS³.

Priporočila so predvsem **procesna in metodološka**, čeprav pokrivajo tudi nekatere splošne tehnične vidike, ki pa niso zavezujoči. Namesto VIS se namreč lahko uporabi katerikoli sistem visokošolske informatike. Ravno tako se lahko namesto 1KA uporabi drug zmožljiv anketni sistem (npr. pred tem se je integriral LimeSurvey). Dodati velja, da ima pomembno vlogo v procesu tudi siceršnja informatika UL, posebej sistem **PAUL** (*podatkovna agregacija UL*) in *dokumentni sistem UL*.

Izkušnje pilotne izvedbe 2014/2015 kažejo, da je za pripravo in izvedbo standardiziranih anket na strani članice potreben podoben obseg dela kot prejšnja leta, ko so članice anketo izvajale na druge načine. Glavna razlika oziroma glavna dodana vrednost prehoda na nov sistem so predvsem zelo izčrpne statistične analize in izpisi, ki se generirajo avtomatizirano.

V okviru izvedbe 2015/2016 je pomembno, da vsaka članica UL imenuje **odgovorno osebo**, ki skrbi za notranjo (vodstvo, strokovne službe, habilitacijska komisija, zaposleni, študentski svet, študenti) in zunanjo (izvajalec anketiranja, izvajalec sistema visokošolske informatike, UL) komunikacijo ter koordinacijo. Okviren pregled nalog UL, članic UL, izvajalcev visokošolske informatike (VIS) in anketnega sistema (1KA), in tudi okvirni rokovnik, se nahaja v *Pregledu aktivnosti 2015/2016*⁴ ter v sistematičnem pregledu *Nalog osebe, ki je odgovorna na članici UL za študentsko anketo*⁵.

V nadaljevanju podrobneje dokumentiramo procesne, metodološke in tudi ključne tehnične vidike **standardizirane izvedbe**, ki so vezani na pripravo vprašalnikov (poglavje 2), šifrantov (poglavje 3) in standardiziranih analiz (poglavje 4). Podrobno so dokumentirane tudi tehnične specifikacije (poglavje 5).

---

¹ Pravilnik UL in funkcionalne specifikacije so dostopni na http://ul.1ka.si/db/3/29/Gradiva/Pravilnik_UL_o_studentski_anketi/?&p1=1 skupaj z uvodno inačico [priporočil \(Verzija 0\)](#), v kateri so podrobno označena vsa izvedbena odstopanja od obeh dokumentov.

² Gre za odprtokodni anketni sistem www.1ka.si.

³ Visokošolski Informacijski Sistem (VIS) podjetja Talpas <http://www1.talpas.si/talpas/index.php?page=vis>; Tehnična izvedba za članice, ki uporabljajo sistem VIS, zato poteka v sodelovanju s podjetjem Talpas ter s podjetjem Živa Gregorač Tomše s.p., ki nudi tehnično podporo sistemu 1KA.

⁴ http://ul.1ka.si/db/1/36/Novice/Pregled_aktivnosti_za_studijsko_leto_2015/2016/?&p1=1

⁵ http://ul.1ka.si/db/3/33/Gradiva/Naloge_osebe_ki_je_na_clanici_UL_odgovorna_za_studentsko_anketo/?&p1=1

2 Format in izvedba študentskih anket

Izpostaviti je potrebno, da so pričujoča priporočila za članice UL – formalno gledano – zgolj **opcijnska**. Izjema je le pravočasna priprava predpisanih šifrantov, ki jih morajo zagotoviti vse članice UL, če želijo biti vključene v **standardizirano izvedbo**, kjer se nato izdelujejo standardizirani PDF izpisi, opisani v poglavju 4. V ostalem so članice UL dolžne upoštevati zgolj uradno sprejeti Pravilnik UL⁶ in lahko izvajajo študentsko anketo na poljuben način, dokler je to v skladu s tem pravilnikom in siceršnjimi predpisi Republike Slovenije.

Prav tako velja izpostaviti, da so poleg priprav, opisanih v pričujočih priporočilih, za uspešno izvedbo anket v letu 2015/16 potrebne še dodatne aktivnosti. Nekatere od teh načeloma koordinira UL⁷, ki lahko članicam zato pošlje tudi morebitna ostala izvedbena navodila glede medsebojnih aktivnosti oziroma obveznosti: skupna promocija, časovno usklajevanje procesov, način dokumentacije procesov, izjave in procedure za varovanje zaupnosti in tajnosti podatkov, tehnična podpora in izobraževanje, pa tudi usmeritve za arhiviranje, dostop do podatkov in diseminacijo. UL lahko tudi predvidi morebitne sankcije, če članica UL ustrezno ne sodeluje. V tem okviru se lahko na UL imenuje odgovorno osebo ali telo, ki skrbi za zgoraj navedene aktivnosti oziroma za celoten projekt, njegovo izvajanje, spremljanje ter morebitne intervencije. Vsekakor pa je vse zgoraj navedeno povsem izven pričujočih priporočil in podobno velja tudi za morebitno izgradnjo podatkovnega skladišča UL, v okviru katerega bi se izvajale specifične analize na nivoju UL⁸.

Razlogi, da članice UL v kar največji meri upoštevajo pričujoča priporočila, so naslednji:

- Priporočila kompetentno – in usklajeno s stališči UL – rešujejo vrsto metodoloških in tehničnih izvedbenih vprašanj.
- Priporočila omogočajo poenoteno izvedbo na UL in s tem tudi primerljivost rezultatov.
- Članica bo imela v primeru **standardizirane izvedbe**, ki jo opisujemo v teh priporočilih, minimalne zunanje stroške. Vezani so le na rutinsko tehnično poganjanje celotnega procesa: (i) izdelava standardiziranih vprašalnikov (v osnovi gre za kopiranje UL prototipa), (ii) umestitev anketnih vprašalnikov v sistem visokošolske informatike, (iii) tehnično aktiviranje anket (vklop/izklop), (iv) poganjanje standardiziranih analiz ter na (v) minimalne dodatne stroške komuniciranja s sistemom visokošolske informatike zaradi priprave administrativnih podatkov o predmetih in nosilcih.

Poleg tega se lahko članica dogovori z izvajalcem visokošolske informatike (npr. VIS), izvajalcem anketiranja in analiz (npr. IKA) – ali katerimkoli zunanjim izvajalcem – za določene dodatne storitve (npr. vprašanja, ankete, analize, podatkovne integracije).

Čeprav promocije na tem mestu ne obravnavamo, velja še enkrat poudariti, kako pomembno je za uspešno anketiranje, da jo članice izvajajo (npr. dodatna vabila, interno komuniciranje, dostop in razpošiljanje gradiv različnim deležnikom, okrogle mize, sestanki, javna objava rezultatov), vse dokler je to v skladu s Pravili UL in siceršnjo zakonodajo RS.

⁶ http://ul.lka.si/db/3/29/Gradiva/Pravilnik_UL_o_studentski_anketi/?&p1=1

⁷ Pregled aktivnosti 2015/2016, http://ul.lka.si/db/3/10/Gradiva/Izvedbena_priporocila_za_izvedbo_studentskih_anket/?&p1=1

⁸ Metodološka pripomba: Ocenjujemo, da je dodana vrednost podatkovnega skladišča v smislu analiz, ki se bodo nato v tem okviru izdelovale na nivoju UL – glede na za to potrebne resurse – nesorazmerna v primerjavi z alternativno izvedbo teh dodatnih analiz s statističnimi orodji. V pogledu arhiviranja in analiz na nivoju članic pa bi šlo pri tem v veliki meri za podvajanje, saj bodo članice v tem pogledu v vsakem primeru razvile lasten (vzporeden) sistem.

2.1 Splošna izvedbena priporočila

Izvaja se osem študentskih anket, kot je to predvideno v Pravilniku UL⁹. Za vse ankete veljajo naslednja splošna načela:

- Vsebina ankete je določena s Pravilnikom UL, članice pa lahko dodajo svoja vprašanja, vendar dodatna vprašanja ne smejo motiti toka standardiziranega dela anket (opcijška vprašanja se zato načeloma dodajo na konec).
- Ankete se pripravljajo za vsako članico posebej, predvsem zaradi specifičnosti na članicah v fazi vzpostavljanja celotnega sistema¹⁰. Za vsako članico se torej pripravi ločen sklop vseh 8 anket (5 tipov, od tega se 3 ponovijo v skoraj enaki obliki).
- Osnovno načelo ankete je, da se anketirajo le študenti, ki so v obravnavanem študijskem letu določen predmet formalno vpisali in ga v tem letu tudi poslušali. S tem se nekateri študenti izgublajo, vendar pa taka rešitev izjemno poenostavlja celoten sistem.
- Trenutno so izvzeti tudi vsi študenti, ki niso v bazi formalno vpisanih študentov X2 (npr. pavzerji). Gre za bazo, ki jo anketni proces prevzame od sistema PAUL, v katerem UL podatke sicer dobi iz sistemov visokošolske informatike (npr. VIS, Talpasa). Izvzeti so tudi študenti na izmenjavi (Erazmus) ter občani. Ostali tuji študenti (ne-izmenjava), ki so običajno vpisani, se normalno anketirajo (lahko izberejo angleško verzijo) in se jih z ničemer ne ločuje, ne pri anketiranju, ne pri analizah. Vključeni so tudi vsi vzporedno vpisani (tak študent se anketira na dveh članicah). Študenti programov na več članicah pa se anketirajo na administrativno vodilni članici.
- Vabilo na vsako anketo se študentom – dokler ni odgovorjena – prikazuje v **administrativnem sistemu** (vmesnik sistema visokošolske informatike, kjer študent vidi svoj profil spletnega referata), vendar pa se anketiranje izvaja na ločenem, zunanjem strežniku 1KA¹¹, kjer je namenska inštalacija aplikacije 1KA. Članica se sicer lahko odloči tudi za lastno inštalacijo na svojem strežniku. S tem se seveda pridobi določen občutek varnosti, vprašanje pa je, če je to res bolj varno¹² in stabilno, saj standardna inštalacija jamči najmanj 99.99 % dostopnost (uptime) in polno vzdrževanje.
- Identifikacijska številka študenta se pri prenosu iz administrativnega v anketni sistem zakodira, tako da anketni sistem 1KA nikoli ne razpolaga z originalnim identifikatorji študentov, odgovarjajoče URL kode pa se dodatno enkriptirajo (glej poglavje 5).
- Vsaka anketa je opremljena z logotipom UL (lahko tudi članice), standardnim nagovorom, ki je podpisan s strani rektorja (lahko tudi dekana/dekanje, študentskega sveta UL in študentskega sveta konkretne članice); navedena je tudi kontaktna oseba članica za morebitna pojasnila in težave.
- Vsaka anketa je prevedena v angleščino in se lahko izvaja tudi v angleščini, če je to na članici zaželeno in urejeno¹³. Pri tem se lahko izberejo nastavitve, da študenti na začetku ankete sami izberejo jezik.

⁹ http://ul.lka.si/db/3/29/Gradiva/Pravilnik_UL_o_studentski_anketi/?p1=1

¹⁰ V bodoče se lahko pripravi tudi enotna anketa za vse članice.

¹¹ Strežnik je v oblak ARNES.

¹² V primeru 1KA strežnika je dostop do inštalacije dodatno omejen na nekaj IP (lahko se doda tudi dvostopenjska prijava), protokol je HTTPS, strežnik je na profesionalni lokaciji, osebe z dostopom pa so podpisale ostre izjave o varovanju podatkov.

¹³ V pilotni anketi ta opcija sicer ni bila ponujena. Prevodi vprašalnikov so sicer tudi na strani ul.lka.si.

- Ankete se izvajajo na ažuriranih administrativnih podatkih članice, ki so shranjeni in urejeni v administrativnih sistemih, na stanje, ki ga pripravi članica, okvirno je to za prvi semester 1.11., v vsakem primeru pa najkasneje dva tedna pred začetkom izvedbe ankete.
- Pred anketiranjem v drugem semestru se administrativni podatki zaradi možnih sprememb posodobijo.
- Prenos administrativnih podatkov iz sistema visokošolske informatike v 1KA poteka na osnovi tabel oziroma šifrantov, ki so natančno opisani v nadaljevanju (poglavje 3).
- Študent ima vedno možnost zavrniti sodelovanje v anketi. Vse ankete imajo namreč po nagovoru (na prvi strani) spremenljivko, ki omogoča zaključek ankete brez odgovarjanja (»Ne želim sodelovati«). Anketa s tem ohranja načelo prostovoljnosti.
- Ankete imajo lahko vklopljeno storitev zamika izpolnjevanja ankete – če študent želi, lahko označi možnost, da bo izpolnil ankete kasneje – na primer, če se mu mudi pri prijavi na izpite in ne želi (oziroma ne more) v tistem trenutku izpolniti anket, se ankete izklopijo za 12 ur, nato se spet vklopijo. To storitev lahko študent uporabi le enkrat v semestru, vendar le do 10.7. (konec drugega izpitnega obdobja). V kolikor članica ne želi vklopljene storitve zamika, se dogovori s TALPAS, da se ta opcija ne aktivira.
- Zaradi možnih sprememb, ki se dogajajo med letom (menjava programov, predmetov), je v primeru anket PRED in PO izpitu vključena tudi možnost odgovora »Predmeta nisem poslušal/a na tej fakulteti oziroma v tem študijskem letu«¹⁴, ki ravno tako omogoča zaključek ankete brez odgovarjanja. Lahko se namreč zgodi, da študent določenega predmeta, ki ga ima vpisanega, v resnici ne posluša, saj mu izvajalec (pedagog) prizna njegovo opravljanje drugje ali pa ga je poslušal v predhodnem študijskem letu (ponavljavci), zato študent formalno vpisane izvedbe ne more oceniti.
- Načeloma so vse ankete obvezne v smislu, da mora študent nanje bodisi uvodoma enostavno označiti, da zavrača sodelovanje (oziroma da predmeta ni poslušal v tem študijskem letu) bodisi odgovoriti. V primeru odgovarjanja se šteje, da je študent na anketo odgovoril, le če je prišel na zadnjo stran (ne glede, če je med tem vprašanja izpuščal (pri tem seveda ni pričakovati, da bo študent anketo zgolj preklikal do zadnje strani in pri tem izpustil vsa vprašanja, saj lahko celo anketo zavrne z enim samim klikom že kar na samem začetku). Izrecno pa velja poudariti, da delno izpolnjevanje ankete (ko študent anketo zapusti sredi izpolnjevanja) štejejo kot neodgovorjene. Tako anketo bo imel študent označeno kot čakajočo in izginila bo šele, ko jo bo izpolnil do konca. Do takrat se tudi ne bo mogel prijaviti na izpite ali vpisati v višji letnik. Se pa v taki (prekinjeni) anketi hranijo vsi do takratni odgovori in študent lahko nadaljuje, kjer je prekinil¹⁵. V kolikor študent tako ali drugače ne pristopi (odgovori ali zavrne) k ponujenemu anketnemu vprašalniku, se bodisi ne more prijaviti na izpite, bodisi se ne more vpisati v višji letnik, lahko pa tudi oboje, odvisno od ankete (glej Tabelo 1).
- Pri posameznih vprašanjih vsakega anketnega vprašalnika je vklopljeno tako imenovano mehko opozorilo, ki študenta zgolj opozori na manjkajoče odgovore in še vedno omogoča, da študent z dodatnim klikom nadaljuje anketo tudi brez odgovora. Trdo opozorilo, ki bi preprečilo nadaljevanje vprašalnika, dokler se na določeno vprašanje ne odgovori, se zaradi metodoloških in etičnih razlogov ne uporablja. Pri odprtih vprašanjih ni opozoril.

¹⁴ Za študente, ki bodo v anketi PRED označili, da predmeta niso imeli, oziroma so ga opravljali na drugi fakulteti, se lahko v perspektivi uredi tudi izklop ankete PO. Do takrat ti študenti tudi v anketi PO označijo opcijo »Predmeta nisem poslušal/a na tej fakulteti oziroma v tem študijskem letu«.

¹⁵ Tehnično se sicer študent pri vrnitvi postavi na začetek in nato preklika že odgovorjena vprašanja do točke, kjer je prekinil. Z dodatnimi posegi, bi sicer lahko tudi njegov povratek postavili na točko prekinitve.

- Kadar se program izvaja na več članicah, študente anketira tista članica, ki je nosilka oziroma koordinatorica programa. Izvajalec bo zato prejel analizo na vsaki članici posebej.
- Statistične analize, ki temeljijo na manj kot 4 enotah, se ne izvedejo, ampak se zaradi varovanja zasebnosti in statistične točnosti nadomestijo s piko ».«. S posebnim algoritmom se v analizah po podskupinah take enote priključijo največji skupini. Do podatkov majhnih skupin – kot tudi sicer do individualnih podatkov – ima dostop le pooblaščen oseba na članici, ki lahko preko tehničnih izvajalcev ankete zagotovi vpogled le na izrecno zahtevo vodstva članice, ki mora biti v skladu s predpisi s področja varovanja zasebnosti.
- Z znakom črtica »-« se v analizah nadomesti podatek, ki ni na voljo ali pa bi njegovo pridobivanje terjalo nesorazmerno veliko resursov.

2.2 Preglednica izvajanja anket

Izjava se osem študentskih anket. V Tabeli 1 so podani **okvirni** oziroma **privzeti** datumi vklopa in izklopa anket v sistem visokošolske informatike (samo kreiranje in aktiviranje ankete v sistemu 1KA pa se za vse ankete sicer izvede v začetku novembra) za prevladujoč primer dveh semestrov. Datumi se lahko prilagajajo glede na posebnosti študijskega koledarja članice. V koloni »POGOJ« je navedeno administrativno opravilo, ki ga študent ne more izvesti, če ne odgovori na določeno anketo. Končne oblike vprašanj vseh anket so dostopne v predogledu na spletnem mestu <https://ul.1ka.si>. Pri nekaterih obstajajo zaradi izvedbe minimalna izvedbena odstopanja¹⁶ od Pravilnika UL.

Tabela 1: Ankete, rokovnik in pogoji izpolnjevanja študentskih anket

STOPNJA	ANKETA	VKLOP	IZKLOP	POGOJ
1 in 2	PRED izpiti I*	15. 12.	30. 9.	Prijave izpitov in VPIS
1 in 2	PO izpitu I**	15. 12.	30. 9.	Prijave izpitov in VPIS
1 in 2	splošna anketa	20. 2.	30. 9.	VPIS v naslednji letnik
1 in 2	PRED izpiti II**	10. 5.	30. 9.	Prijave izpitov in VPIS
1 in 2	PO izpitu II*	15. 12.	30. 9.	Prijave izpitov in VPIS
1 in 2	Praksa***	15. 12.	30. 9.	Prijave izpitov in VPIS
3 (1 letnik)	DR1 ¹⁷	10. 7.	30. 9.	VPIS v naslednji letnik
3 (2 letnik)	DR2	10. 7.	30. 9.	VPIS v naslednji letnik

* Anketa PRED se izklopi, če/ko ima študent vpisano oceno (tudi, če ankete še ni izpolnil)

** Za prikaz ankete PO je predpogoj vpis odgovarjajoče ocene

*** Anketa PRAKSA je sicer integrirana v anketo PO

2.3 Podrobna obravnava anket

V nadaljevanju podajamo pregled vseh šestih tipskih anket (dva anketi se namreč ponovita). Vprašanja so standardizirana in so na voljo v anketni in PDF obliki¹⁸, morebitno spreminjanje za potrebe članice seveda ni možno, je pa mogoče dodati na konec vsake ankete še kako vprašanje, vendar to presega **standardizirano izvedbo** in je predmet dogovora z izvajalci anketiranja.

2.3.1 Evalvacija predmeta in izvajalca - Anketa PRED izpitom

Anketa PRED se vklopi dvakrat – pred prvim in pred drugim izpitnim obdobjem – ločeno za prvi oziroma za drugi semester. Gre za anketo o posameznih predmetih in izvajalcih. V Pravilniku UL je predvideno, da se začne po preteku 70 % kontaktnih ur pri predmetu določenega semestra. Običajno to pomeni deseti teden predavanj, kar je okvirno okoli 15. 12. (zimski semester) oziroma 10. 5. (poletni semester). **Priporočeni rok za pričetek prve ankete je sicer 10. 12., skrajni rok za pričetek je 20. 12. Priporočeni rok začetka druge ankete je 4. 5., skrajni rok pa 15. 5.** Določene

¹⁶ Pravilnik UL in funkcionalne specifikacije so dostopni na http://ul.1ka.si/db/3/29/Gradiva/Pravilnik_UL_o_studentski_anketi/?p1=1 skupaj z uvodno inačico [priporočil \(Verzija 0\)](#), v kateri so podrobno označena vsa izvedbena odstopanja od obeh dokumentov.

¹⁷ Ankete za doktorski študij so v Pravilniku UL sicer predvidene v juliju, vendar bi bilo smiselno razmisliti o zgodnejšem začetku.

¹⁸ http://ul.1ka.si/db/3/10/Gradiva/Priporocila_za_izvedbo_studentskih_anket/?p1=1

članice imajo lahko posebnosti (npr. štirimestre, trimestre), pri teh je potrebno datume vklopov dogovoriti individualno.

Zelo pomembno je, da članica pred temi datumi ne omogoči prijavljanja na izpite. V primeru, ko se prijava na izpit na članici omogoči tudi že pred tem datumom (ko ankete PRED še niso aktivne, saj še ni preteklo 70% predmeta in se ga zato še ne sme evalvirati), bodo namreč na ta način študenti predčasno »uhajali« v prijavo in se s tem izognili anketi PRED (ki se sicer, razen za izvensistemske primere, aktivira šele s sistemskimi datumi, npr. 15.12. oziroma 15.5.). Tovrsten izmik bo sicer včasih le začasen (vendar pa bo večinoma premaknjen na konec septembra tik pred vpisom, ko bo kvaliteta odgovorov verjetno bistveno slabša), večinoma pa bo trajen (če bodo izpit že opravili pred naslednjo kontrolo, npr. vpisom, saj z vpisano oceno anketa PRED izgine). Rezultati med članicami zato ne bodo primerljivi, izgubilo se bo veliko anket in princip prisile pogojevanja s prijavo bo s tem izgubil svoj učinek.

Anketo PRED izpitom dobijo – kot smo to pojasnili že v splošnih načelih – le študenti, ki so imeli predmet formalno vpisan v odgovarjajočem semestru oziroma študijskem letu, ko je predmet tudi potekal.

V anketi je na začetku dodana tudi možnost: »Predmeta nisem poslušal na tej fakulteti oziroma v tem študijskem letu«, ki omogoča zaključek ankete brez odgovarjanja, podobno kot možnost: »Ne želim oceniti tega predmeta«. V spletnem referatu je načeloma (razen če to članica izklopi) enkrat na semester študentu dodana tudi možnost »Na anketo želim odgovoriti kasneje«, ki za 12 ur omogoča prijavo na vse izpite, brez izpolnjevanja vseh anket.

Ponavljavci, ki imajo predmet vpisan dvakrat, lahko predmet ocenjujejo v obeh letnikih, če so ga obakrat poslušali. V nasprotnem primeru bodo v letu, ko ga niso poslušali, označili ustrezno opcijo (Predmeta nisem poslušal v tem študijskem letu). Če so prvič tudi že pristopili k izpitu in pridobili oceno (pozitivno ali negativno), potem ankete PRED naslednje leto seveda ne bodo niti dobili, saj je predpogoj za anketo PRED, da študent za ta predmet še nima ocene.

V anketi PRED je glede na Pravila UL dodano še dodatno izvedbeno vprašanje v primeru, da je izvajalcev več: predno študent ocenjuje izvajalca, se ga namreč vpraša, ali ga je določen izvajalec poučeval (s tem se izognemo, da bi študent moral ocenjevati oziroma zavračati ocenjevanje izvajalcev, ki ga ne poučujejo, npr. če imajo različne skupine vaj različni asistenti).

V anketi je omogočeno ocenjevanje več izvajalcev enega predmeta. Trenutno je v anketi omogočeno ocenjevanje 12 izvajalcev enega predmeta. V kolikor članica potrebuje več kot 12 izvajalcev za en predmet, je na to potrebno vnaprej opozoriti.

a) **Doseganje sodelovanja** v anketi PRED se zagotavlja na naslednje načine:

(a1) V kolikor študent ne izpolni ponujenih anket PRED (oziroma označi, da v anketi ne želi sodelovati oziroma želi sodelovati kasneje), se ne more prijaviti na noben izpit.

(a2) Študent se ne more vpisati v višji letnik (oziroma dodatno leto).

b) **Vklop** anket PRED je ob uradni aktivaciji v vsakem semestru in jih lahko študenti po tem izpolnjujejo kadarkoli. Študenti, ki nimajo prijave k izpitu (npr. ponekod so to skoraj vsi predmeti programov 2. stopnje), zato v anketo načeloma niso prisiljeni.

c) **Izklop** sam sicer v Pravilniku UL ni preciziran, zato se za vse študente anketa PRED izklopi ob koncu študijskega leta, 30. 9.

d) **Razmerje do vpisa ocene** je pri tej anketi zelo pomembno, saj želimo na eni strani odgovore pridobiti pred izpitom, hkrati pa želimo pridobiti tudi čim več izpolnjenih anket. Anketa PRED se zato za vsak posamezni predmet ob vpisu odgovarjajoče ocene onemogoči, čeprav študent ankete PRED do takrat še ni izpolnil.

Kombinacija pogojev in zaporedja sicer ne zagotovi prav vseh anket – kar je načeloma mogoče dodatno zagotoviti) – zagotavlja pa jih zelo veliko, in ob minimalnem negativnem vplivu na kvaliteto. Izgubijo se namreč ankete PRED, na katere študent ni bil prisiljen odgovoriti (npr. ker predmet nima izpitnih rokov in odgovarjajočih prijav) preden je dobil oceno (po vpisu ocene neodgovorjena anketa PRED za takega študenta izgine). Podobno se izgubijo ankete PRED in PO, kjer študent izpita ne opravlja v šolskem letu, ko je imel predmet vpisan, ali pa je predmet opravljal drugje. Ocenjujemo, da bi zagotavljanje vseh teh preostalih anket – v primerjavi z dodano vrednostjo – pomenilo nesorazmerno veliko dela in stroškov.

2.3.2 Evalvacija predmeta - Anketa PO izpitu

Anketa PO izpitu se za oba semestra načeloma vklopi že v začetku novembra. Ker pa je tu še dodatna avtomatska kontrola vpisane ocene, ki je predpogoj, da se anketa študentu prikaže, študent ne bo videl vklopljene ankete PO, dokler nima vpisane ocene pripadajočega predmeta¹⁹. Tudi ta del ankete se po Pravilniku UL izvede najkasneje do 30. 9. v študijskem letu, v katerem je študent imel predmet vpisan.

Bistveni pogoj za prikaz ankete konkretnemu študentu je torej zaključeno opravljanje konkretnega izpita. Ni nujno, da študent izpit opravi s pozitivno oceno, pomembno je, da ga je opravljal in je rezultat vpisan. Pri tem štejejo le realne ocene, torej »ocene 1-10« oziroma »OPRAVIL/NI OPRAVIL«, in ne izidi kot so: NI PRISTOPIL, Odstopil, ODJAVA.

Iz Pravilnika UL tudi izhaja, da se anketa o posameznih predmetih po končnem preverjanju znanja izvaja po opravljanju zadnjega dela prvega opravljanja izpita, če je npr. predmet večleten ali izpit sestavljen.

Če je članica ocenila, da se določen predmet razdeli na več delov, za katere se v sistemu visokošolske informatike nato izvaja prijava in vpis ocene, potem se za take dele predmetov tudi izvede evalvacija, enako kot sicer za samostojen predmet.

Imen predmetov se v procesu anketiranja in analize ne spreminja, tudi če se nazivi ponavljajo.

Študent anketo za posamezen predmet izpolnjuje samo enkrat (ob prvem opravljanju izpita), torej ko ima prvič vpisano realno oceno, ne glede na to, kolikokrat se je pred tem prijavil na izpit in odjavil ali ni pristopil.

Anketo PO opravljanju izpita izpolnjujejo le študenti, ki izpit opravljajo v tekočem študijskem letu, ko imajo predmet tudi formalno vpisan. Če študent v prvem letniku opravlja izpit za npr. drugi letnik (in predmeta nima vpisanega), predmeta ne ocenjuje – niti v prvem niti v drugem letniku, razen če je imel v tekočem letu formalno odobren vpis takega predmeta. Enako velja, če študent (ki ni ponavljavec) v drugem letniku prvič opravlja izpit za predmet, ki ga je imel vpisanega samo v prvem letniku (v evalvacijo ga je sicer prejel v prvem letniku).

Tudi v to anketo se na začetek doda možnost »Predmeta nisem poslušal na tej fakulteti oziroma v tem študijskem letu«, ki omogoča zaključek ankete brez odgovarjanja, podobno kot možnost »Ne želim oceniti tega predmeta«. V spletnem referatu je sicer lahko dodana tudi možnost »Na anketo želim odgovoriti kasneje«, ki za 12 ur omogoča prijavo na vse izpite, brez izpolnjevanja zapadlih anket PO.

a) **Doseganje sodelovanja** v tej anketi je ravno tako pomembno kot za anketo PRED, zato se postopa na enak način: Izpolnjena anketa je predpogoj, da se študent lahko vpiše v naslednji letnik. Hkrati pa je tudi pogoj, da se lahko prijavi na izpite (ne more se prijaviti na noben izpit, če ne izpolni vseh zapadlih anket PO). S tem se zaostri prisila in tudi poveča frekvenca opominjanja. Npr. opomin za vse neodgovorjene ankete PO izpitu za predmete prvega semestra študent dobi s tem že ob prijavah na izpit drugega semestra.

---

¹⁹ Metodološka pripomba: Razbitje ankete na PRED in PO je sicer vsebinsko logična, vendar nasploh ocenjujemo, da je dodana vrednost v primerjavi z novoto izvedbo, kot je bila na UL doslej – in kot je običajna praksa na praktično vseh univerzah po svetu – zaradi izvedbenih vidikov (npr. skupno število anket se s tem podvoji in povzroča študentom zasičenost), vprašljiva. Še posebej, ker obstaja izredno visoka korelacija med ocenami komponent določenega predmeta. Dodano vrednost ankete PO bi bilo sicer mogoče analizirati in preveriti ter se na tej osnovi odločiti za morebitno spremembo.

b) **Vprašanje o kompetencah:** Ker kompetence v učnih načrtih za enkrat niso zapisane na način, da bi bil omogočen avtomatičen uvoz v bazo IKA in s tem tudi v vprašalnik, se to vprašanje ZAČASNO spremeni takole:

»V kolikšni meri ste pri predmetu pridobili pričakovane kompetence?«

Možni odgovori:

- sploh nič
- malo
- srednje
- veliko
- v celoti
- *nimam dovolj informacij*
- *ne želim odgovoriti*

Ko UL doreče in koordinira postopek za pripravo in vnos kompetenc, se preide na avtomatičen prenos specifičnih kompetenc iz administrativnih podatkov za vsak predmet posebej, tako kot je to opisano v učnih načrtih predmetov. Seveda to zahteva tesno sodelovanje UL in članic, saj mora biti vnos v učnem načrtu predmeta metodološko čim bolj prilagojen za avtomatičen prenos v vprašalnik. Šele, ko je to urejeno, se lahko preide na vprašanja iz Pravilnika UL, ki predvidevajo, da študenti ocenjujejo predmetno-specifične kompetence.

c) **Vprašanje o kreditnih točkah (KT)** - pri (četrtem) vprašanju:

Število ur se izračuna iz šifranta in sicer se število KT pri predmetu pomnoži s 25 (min) in 30 (max). Izračun se avtomatično prenese v anketo. Nekoliko se spremeni besedilo vprašanja – npr. če ima predmet 5 KT, se vprašanje glasi:

»Ocenite, ali ste za predmet porabili od 125-150 ur, kot je za ta predmet predvideno v študijskem programu. (25-30 ur študentove obremenitve = 1 KT; ki vključuje predavanja, vaje, seminar itd. in vse oblike samostojnega dela)?«

d) **Vprašanje o predmetu PRAKSA:** Anketa PO izpitu se združi z anketo o PRAKSI kot je opisano pri obravnavi predmeta PRAKSA v nadaljevanju (razdelek 2.3.4). **Namesto ankete PO izpitu dobijo študenti za predmete, ki jih članica označi kot PRAKSA, poseben vprašalnik o PRAKSI in ne ankete PO izpitu.** Ker je metodologija vklopa/izkopa in doseganja sodelovanja enaka kot pri anketi PO, je smiselno, da se to združi. Tudi PRAKSA se namreč oceni, šele ko je vpisana ocena.

Anketa PO izpitu je sicer zelo kratka in bi ji lahko dodali²⁰ še odprto vprašanje, npr. »Bi želeli k oceniti predmeta še kaj dodati?«. Podobno bi bilo morda potrebno dodatno pojasniti, kaj točno je v vprašanju »V nalogah, ki so bile del končne ocene, so bile ustrezno zastopane.....«²¹ mišljeno z »naloga«.

²⁰ Metodološka pripomba: Ker je vprašanje na koncu in ker je opcijsko, ne bi s tem nič izgubili, pridobili pa bi lahko dragocene dodatne komentarje, saj v trenutnem predlogu splošen komentar v anketi PO izpitu sploh ni predviden. Zaradi navedenih razlogov je 2015/16 navedeno vprašanje bilo tudi poskusno dodano v predlogo vprašalnika.

²¹ Metodološka pripomba: Gre za vprašanja »V nalogah so bile ustrezno zastopane vsebine predmeta (v okviru predavanj, samostojnega študija itd.)« in »Naloge so bile nedvoumne in jasne«. Ni namreč povsem jasno, ali se nanaša na (i) naloge v formalnem končnem izpitu (niti ni jasno, če je tak izpit sploh bil, saj se lahko ocena pridobi tudi zgolj s sprotnim študijem ali nalogami, brez izpita) ali pa se nanaša na (ii) projektne (ali kake druge sprotne) naloge, ki so jih študenti dobivali tekom semestra in so se tudi ocenjevale, ali pa gre za (iii) naloge iz

2.3.3 Splošna anketa

Anketa o splošnih vidikih študijskega procesa se vklopi ob zaključku prvega izpitnega obdobja, predvidoma je to 20. 2. in traja do konca vpisa 30. 9.

V kolikor študent ne izpolni splošne ankete, se ne more vpisati v višji letnik oziroma pridobiti drugega statusa (npr. dodatno leto), lahko pa se – za razliko od anket PRED in PO – prijavi na izpite.

Tudi ta anketa ima možnost, kjer se označi, da študent ne želi sodelovati, kar lahko označijo tudi študenti, ki so bili npr. v tujini.

Splošne ankete zaradi obsežnosti²² in dovolj velikega števila enot ne izpolnjuje vsak študent vsako leto, ampak jo načeloma izpolni le enkrat v času študija na določeni stopnji, zato se izvede vzorčenje.

Vzorčenje izvedemo tako, da vzamemo del »HASH« kode študenta (zadnja 2 znaka iz katerega dobimo dvomestno številko), tako da vsi študenti enakomerno porazdeljeno zastopajo vrednosti od 0 do 99. Glede na dolžino let trajanja študija se študente razdeli v 1, 2, 3, 4, 5 skupin, kolikor pač traja študij (brez dodatnega leta). V vsakem letniku študija so študenti enakomerno porazdeljeni v skupine. Vsako leto se nato anketira le študente ene skupine. (Npr. študente štiriletnega programa, ki so v skupini s številko od 0-25 anketiramo prvo leto, naslednje leto pa se anketira študente s številkami od 26-50 itd). Študenti, ki študirajo in napredujejo redno, bodo anketo dobili le enkrat. Ponavljavci, ki so formalno vpisani v en letnik dvakrat, zaradi načina vzorčenja in poenostavitve procedure lahko dobijo anketo dvakrat, enkrat npr. v prvem letniku, nato pa še v zadnjem. Lahko pa ponavljavec anketo kljub temu dobi tudi samo enkrat (npr. če je bil v izvedbo vključen šele v 3. letniku štiriletnega programa). Možno je seveda tudi to, da študent ravno tisto leto, ko bi bil vključen, pavzira in ga sistem preskoči. Oba problema sta – glede na enostavnost opisanega vzorčenja – minimalna, saj bi bile alternativne izvedbe precej bolj zahtevne.

---

morebitnih delnih izpitov (kolokvijev, testov). V tem okviru bi bilo zato smiselno dodatno vprašanje, na kakšen način je študent pravzaprav pridobil oceno (sproti študij, kolokvij, končni izpit). Vse to so zgolj možnosti, ki v standardiziran vprašalnik za enkrat niso vključene.

²² Metodološka pripomba: Anketa ima 10 sklopov vprašanj in v vsakem je običajno tabela z več trditvami in še odprto vprašanje, zato bi veljalo razmisliti o dodatnem krčenju vprašalnika oziroma slučajnemu razdeljevanju vprašanj, ki so na skalah v podskupinah.

2.3.4 Praksa

Pravila UL navajajo, da se anketa za PRAKSO vklopi po opravljeni praksi. Anketo izpolnjujejo vsi študenti, ki so opravljali obvezno študijsko prakso.

Za izvedbo je ključno, da ima članica podatek, kateri predmet je PRAKSA, kar je treba posebej označiti v sistemu visokošolske informatike. To je tudi edino dodatno polje, ki je potrebno zaradi sistema anketiranja. Vse ostale informacije so načeloma v sistem visokošolske informatike vključene, ker so potrebne za siceršnje administrativne procese.

Presoja, ali je določen predmet PRAKSA, temelji na dejstvu, da študenti opravljajo delo (študijsko prakso) v določenem podjetju oziroma organizaciji, torej izven siceršnjega izobraževalnega procesa predavanj in vaj. Praviloma to tudi pomeni, da praksa poteka izven prostorov članice, torej v prostorih organizacije, ki nudi prakso. Podrobnosti o PRAKSI se nahajajo v Smernicah za praktično usposabljanje UL²³.

Anketa o obvezni študijski praksi se ne izvaja s posebno anketo, ampak se integrira v anketo PO izpitu. Za to so trije razlogi:

- prakso lahko študent zaključi – in dobi v oceno – že po prvem semestru;
- študent ima nato lahko še eno prakso v drugem semestru in je torej ni mogoče odpraviti s samo enim vprašalnikom;
- poleg tega bi pri ločenem vprašalniku študent ocenjeval isti predmet PRAKSO (v primeru, da ima oceno in kontaktne ure) kar dvakrat, enkrat kot običajen predmet PO izpitu in enkrat kot PRAKSO. V primeru kontaktnih ur pa bi seveda študent izpolnil tudi anketo PRED.

Praksa je sicer mogoča tudi kot del predmeta (integrirana v nek predmet in se je v nazivu neposredno ne prepozna kot PRAKSA) ali pa je to ekspliciten predmet/učna enota z imenom PRAKSA, ki ima lahko siceršnji sistem ocenjevanja ter kontaktne ure. Lahko namreč nima kontaktnih ur, ocenjevanje pa je zgolj v smislu OPRAVIL in NI OPRAVIL.

Za potrebe predmeta PRAKSA torej članica v administrativnem sistemu (za Šifrant X1) specificira predmete, ki so PRAKSA. Za te predmete siceršnji vprašalnik PO ni smiseln in se zato ne izvaja, ampak dobijo študenti le vprašalnik za PRAKSO. Dobijo ga pod enakimi pogoji in po isti časovnici kot vprašalnik PO, kar tudi pomeni, da se upoštevajo vse ocene kot pri običajnih predmetih, torej 1-10 ter morebitne posebne ocene za ta predmet (OPRAVIL/NI OPRAVIL), skratka vse veljavne izide, razen ODJAVA, NI PRISTOPILO ipd.

Vprašalnik PRED se za predmete PRAKSA ne izvede, tudi če ima predmet kontaktne ure.

---

²³ <http://praksa.fdvinfo.net/uploads/editor/1292922044SmernicePrakticnoUsposabljanje.pdf>

2.3.5 Doktorski študij

Anketa za prvi letnik (DR1) se na osnovi Pravilnika UL izvede po koncu drugega izpitnega obdobja v prvem letniku, to je okoli 10. 7. in traja do 30. 9. istega leta. Pri tem se v primerjavi s Pravilnikom UL izvedejo nekatere izboljšave in dopolnitve²⁴. Anketa za drugi letnik (DR2) po koncu drugega izpitnega obdobja v drugem letniku, poteka pod enakimi pogoji in na enak način kot v prvem letniku. Smiselno bi morda bilo sicer z anketo začeti prej, čeprav je tudi v tem datumu določena logika – 10. 7. označuje konec drugega izpitnega obdobja.

Za doktorske študente potrebujemo poseben šifrant (Y1), ki ima naslednja polja: ID študenta, študijski program, letnik, članica. Šifrant dostavi sistem PAUL.

Izpolnjena anketa je predpogoj, da se študent lahko vpiše v naslednji letnik.

Odstopanja od Pravilnika UL – nanaša se na obe anketi (DR1 in DR2):

- a) Ker podatek o letniku študenta pridobimo iz administrativnega sistema (je del šifranta) študentom ne zastavimo vprašanja: »Kateri letnik doktorskega študija ste?«
- b) Vprašanje o temeljnih predmetih: Večina članic v drugem letniku nima temeljnih predmetov, ampak samo izbirne, prav tako na nekaterih članicah ni temeljnih predmetov v prvem letniku, ampak so samo izbirni. Zato se v anketo vključi tudi vprašanje o izbirnih predmetih. Ker gre za precej dolgo anketo (približno 14 minut) in ker vse članice nimajo v administrativnem sistemu zavedenega podatka ali je predmet obvezni ali izbirni, za enkrat izločimo vprašanje z lestvico po posameznih obveznih/temeljnih predmetih. Ohranimo pa odprta vprašanja o temeljnih/obveznih predmetih in dodamo še dve odprti vprašanji o izbirnih predmetih:
  - »Zanima nas izvedba izbirnih predmetov. Kaj bi pri teh predmetih najbolj pohvalili in kaj bi spremenili?«
  - »Kaj menite o načinu preverjanja znanja pri teh (izbirnih) predmetih?«
- c) Zaradi razlik na članicah (na nekaterih članicah temeljni predmeti so, na nekaterih ne, ponekod so izbirni predmeti, ponekod le seminarji) pred sklopom vprašanj o temeljnih/obveznih oziroma o izbirnih predmetih dodamo vprašanji (ki sta nato tudi pogoj za prikaz odprtih vprašanj):
  - »Ali ste imeli v letošnjem letu temeljne/obvezne predmete?«
  - »Ali ste imeli v letošnjem letu izbirne predmete?«

---

²⁴ V Pravilniku UL je sicer predvideno anketiranje za prejšnji letnik, vendar smo v fazi priprav presodili, da je bi bilo bolj smiselno, da npr. študent oceni 1. letnik v juliju tekočega leta (ko je še v prvem letniku) in ne šele leto kasneje. Anketa o doktorskem študiju je relativno dolga (cca 15 minut) in se zato v primerjavi s Pravilnikom UL še dodatno poenostavi in sicer tako, da se ne ocenjujejo posamezni predmeti, ampak se ocenjevanje temeljnih in izbirnih predmetov zajame z odprtimi odgovori. Eden od razlogov je tudi ta, da v drugem letniku ni temeljnih predmetov.

3 Šifranti

Za pravilno delovanje anketnega procesa – npr. da se študentom prikazujejo pravi predmeti in ustrezna poimenovanja (npr. ime predmeta, število kreditnih točk) ipd. – mora vsaka članica posredovati t.i. **šifranke – oziroma tabele**, ki vsebujejo vse potrebne informacije o programih, predmetih, izvajalcih, študentih itd. Določeni šifranti pa so potrebni zgolj za analize.

Šifranti se izvozijo iz sistema visokošolske informatike oziroma se pridobijo posredno preko UL sistema PAUL. Članice s šifranti v fazi priprav nimajo nobenega dela, razen da v sistemu visokošolske informatike poskrbijo za ustrezno beleženje realnega stanja študijskih procesov in nekaj manjših izboljšav, če želijo kvalitetnejše izpise²⁵. Šifranti se pripravijo po spodaj predpisanih predlogah in so za standardizirani del anket za vse članice enaki.

Članice neposredno pripravijo le dodatne opsijske šifranke (X4, X5, X6), ostali se iz sistema visokošolske informatike članice oziroma iz baz UL v sistem za anketiranje prenesejo avtomatično.

Standardizirane predloge šifrantov na primeru podatkov FDV se nahajajo na spletni strani <http://ul.1ka.si>²⁶.

Gre za naslednje obvezne šifranke:

- X1 – Izvajalci po izvedbah
- X2 – Študenti
- X3 – Študijski programi članice
- Y1 – Študenti tretje stopnje

V spodnjih tabelah so v nadaljevanju podrobno opisane vse potrebne spremenljivke. **Dodati velja, da so bili vsi navedeni šifranti v pilotni izvedbi na FDV in FGG uspešno preverjeni.**

---

²⁵ Članice dopolnjujejo le za potrebe šifranta X1, podrobnosti so na http://ul.1ka.si/db/1/39/Novice/Priprava_sifranta_X1/?&p1=1

²⁶ http://ul.1ka.si/db/3/10/Gradiva/Izvedbena_priporocila_za_izvedbo_studentskih_anket/?&p1=1

3.1 Šifranti izvedb predmetov po nosilcih – IZVEDBE (X1)

V tem najbolj pomembnem – in tudi najbolj problematičnem – šifrantu so podatki o predmetih, izvajalcih in izvedbi. Vsak predmet namreč lahko izvaja več izvajalcev. Če ima predmet tri izvajalce, so to trije izvajalci, ki jih mora študent oceniti, poleg ene ocene samega predmeta. Na FDV npr. to pomeni v vsakem semestru cca 300 izvedb pri predmetih (IPP) – in toliko ima vrstic tudi Šifrant 1 – za cca 200 predmetov s skupno cca 100 izvajalci. V povprečju sta torej pri vsakem predmetu dva izvajalca, vsak izvajalec pa v povprečju (so)izvaja tri predmete. Šifrant X1 je potreben, da se v anketi pravilno povežejo izvajalci in predmeti, pomemben pa je tudi za analize.

Šifrant X1 posreduje vsaka članica izvajalcem anketiranja (1KA), ki pa se lahko dogovori, da se ga v anketni sistem posreduje tudi neposredno iz sistema visokošolske informatike²⁷.

Izvedba pri predmetu (IPP) določenega predmeta s strani določenega izvajalca je tudi osnovna enota, na nivoju katere se nato izvedejo statistične analize.

Kot rečeno, gre za najpomembnejši šifrant, kjer članice načeloma vključijo vse predmete in izvajalce, kot so navedeni v administrativnem sistemu. **Pri pripravi se lahko opcijsko, z veliko previdnosti, nekatere predmete ali izvajalce izpusti:**

- Izločijo se predmeti, ki nimajo kontaktnih ur izvajalcev in morda sploh niso pravi predmeti (npr. diplomsko delo, magistrsko delo), kar lahko prihrani nepotrebne (prazne) analize in izpise. V ostalem tovrstni predmeti ne povzročajo večje škode.
- Izločijo se izvajalci, ki sodelujejo pri določenem predmetu z minimalnim številom ur (npr. z manj kot 5 ur) – to sicer ni posebej priporočljivo, ker lahko povzroča neenakosti pri članicah, čeprav ima svojo logiko (študent težko pravilno oceni izvajalca, ki je imel le en uro).

Seveda se pri izločanjih iz zgornjih razlogov ne sme izločiti predmeta PRAKSA, ki morda nima kontaktnih ur, treba pa ga je kljub temu vključiti v šifrant X1 (podrobneje v 2.3.4) in tudi posebej označiti.

Prav tako članice ne smejo izločati predmetov z malo študenti (npr. z manj kot 5 ali 10). Čeprav se analiza v primeru 3 vpisanih študentov izvajalcu ne bo izpisala, je to možno izvesti na večjem agregatnem nivoju. Hkrati pa se s tem vsem študentom omogoča možnost ocenjevanja.

V spodnji tabeli je pregled spremenljivk za **Šifrant X1**. Ilustrativno je tudi označeno, ali je bil določen podatek v pilotni izvedbi na voljo v sistemu visokošolske informatike na FDV in FGG (članici uporabljata VIS) in ocena ali je sicer dostopen na vseh članicah, ki uporabljajo VIS. V zadnjih dveh kolonah je navedeno, ali je podatek potreben za izvajanje samega anketiranja (1KA) oziroma za izdelavo standardiziranih izpisov (v statističnem programu R).

---

²⁷ V primeru članic, ki imajo VIS, bo podjetje Talpas posredovalo vse šifrante X1 za uvoz v anketni sistem 1KA na stanje 31.10.

Tabela 2: Šifrant X1

ime	Opis	Pilotna izvedba			Potrebno za anketiranje	Potrebno za analize
		FDV	FGG	VIS		
ID_clanica	Id članice	Da	Da	Da	Da	Da
ID_predmet	ID predmeta	Da	Da	Da	Da	Da
Predmet	naziv predmeta	Da	Da	Da	Da	Da
ID_pedagog	ID pedagoga/izvajalca	Da	Da	Da	Ne	Da
Izvajalec*	(Naziv), ime, priimek	Da	Da	Da(?)	Ne	Da
Nacin_studija	(1)redni/(2)izredni	Da	Da	Da	Da	Da
Semester_izv	semester izvedbe	Da	Da	Da(?)	Da	Da
St_KT	število kreditnih točk	Da	Da	Da	Da	Da
St_student	št. vpisanih študentov	Da	Da	Da	Ne	Da
Nosilec**	Nosilec predmeta	Da	Da	DA(?)	Ne	Opcijsko
Stopnja	Stopnja študija	Da	Da	Da	Ne	Da
Praksa***	Predmet je/ni praksa	Ne	Ne	Ne	Da	Da

* Nekateri članice nimajo ažuriranih nazivov. To ni bistveno za analize, ampak le signal, da naj se nazivi ustrezno uredijo, če naj nosilci vidijo v analizi tudi svoj naziv; sicer bo le ime in priimek.

** Če podatek obstaja, bo nosilec prejel tudi analize za soizvajalca/e, sicer samo zase.

*** Podatek, ali je določen predmet PRAKSA, vnese vsaka članica ročno; podatka sicer ni v VIS.

? Vprašaj označuje, da nekatere članice tega podatka še nimajo v celoti urejenega.

Legenda
Nacin_studija (1->redni, 2 ->izredni)
Semester_izv (1->prvi, 2 ->drugi, 3->celoletni)
Nosilec (0->ne, 1->da)
Stopnja (1->prva, 2->druga)
Praksa (0->ne, 1->da)
Stopnja (1 -> 1. stopnja, 2 -> 2. stopnja)

Šifrant X1 je edini obvezni šifrant, kjer mora članica (študijska služba) izvesti določene aktivnosti; ostali obvezni šifranti se generirajo avtomatično. Poudariti velja, da je res nujno potreben (označena sta z zvezdico *) le vnos prakse in ažuriranja polja za semester, pri čemer se seveda predpostavlja, da so podatki v poljih, kjer so imena in ID številke za predmete in nosilce pravilni. Enako velja za pravilnost imen in ID-jev za študijske programe. Ostalo je manj pomembno in predstavlja le manjše izboljšave za izvedbo analiz. Bistven pregled ključnih vnosov je tukaj²⁸.

Oglejmo si vsa vnosna polja:

- Kateri predmeti oziroma izvajalci so vključeni** (ali izključeni iz ankete) – praviloma so privzeto vključeni vsi in je treba označiti le izločene (glej zgornjo razpravo o izločanju). Če se nič ne izloči, se bodo analize avtomatsko izvedle tudi »na prazno«, pač za vse izvajalce in predmete. Drugih posledic za celoten proces to ne povzroča. V najslabšem primeru bi bili študentom neustrezni predmeti ponujeni v ocenjevanje, študenti pa bi verjetno zavrnilo sodelovanje (lahko bi jih celo nekako ocenili), v analizah pa bi se pojavili prazni izpisi. Še

²⁸ Bistven pregled je podan tukaj: http://ul.lka.si/db/1/39/Novice/Priprava_sifranta_X1/?&p1=1 V primeru sistema visokošolske informatike VIS pa so odgovarjajoča vnosna polja prikazana v PPT predstavitvi g. Zornada, 25.8.2015, ki se tudi nahaja na dnu strani http://ul.lka.si/db/3/10/Gradiva/Priporocila_za_izvedbo_studentskih_anket/?&p1=1

manj težav je v primeru neustreznih izvajalcev (npr. nimajo kontaktnih ur): študenti takega izvajalca pri predmetu ne bodo označili in ga zato ne bodo dobili v ocenjevanje. Kljub temu je seveda več kot smiselno, da se odvečni predmeti in izvajalci izločijo.

- b) ***Oznaka za predmete PRAKSA** (glej opredelitev prakse v razdelku 2.3.4) je edini podatek, ki v sistemu visokošolske informatike ne obstaja, zato ga je treba v primeru predmetov PRAKSA eksplicitno in skrbno vnesti. Ker pa je predmetov malo (običajno največ eden na program), teh vnosov ni veliko. Če vnosi niso pravilni, predmeti PRAKSA ne bodo ustrezno evalvirani; ocenjeni bodo kot običajni predmeti (z anketo PRED in PO), kar ni najbolj ustrezno. Še slabše pa je, če bodo izločeni (npr. kot predmeti brez kontaktnih ur).

Poleg tega je potrebna posebna pozornost tudi pri poljih, ki so v tabeli označena z vprašajem (?):

c) **Naziv izvajalca:**

- Članica mora dodatno in eksplicitno označiti ali so nazivi v celoti dovolj kvalitetni, da se izvozijo v sistem za anketiranje. Če se izvozijo neažurni nazivi, je to lahko zelo moteče. Če pa se nazivi ne izvozijo, to osiromaši kvaliteto izpisov (drugih posledic sicer ni). Najbolje seveda je, da so nazivi ažurni in da se tudi izvozijo, vendar pa je v primeru, ko niso ažurni, verjetno bolje, da se ne izvozijo.
- Glede na zgornjo odločitev nato članica nazive tudi ustrezno ažurirajo za vse izvajalce.

- d) ***Semester izvedbe** je posebej pomemben za izvedbo anketiranja in njegovo ažuriranje mora biti zato opravljeno posebej skrbno.

- e) **Nosilec** bo v primeru pravilne oznake dobil tudi ocene za vse soizvajalce predmeta. Če nosilci v celoti gledano niso pravilno označeni, bo članica v analizah dobila za vsakega izvajalca (in enako tudi za nosilca) le njegovo analizo, nosilci pa ne bodo dobili dodatnih analiz za soizvajalce. Oceno stanja glede nosilca bo članica sporočila šele v fazi priprav na analize. V primeru, da članica želi tovrstne analize, mora torej podatke skrbno ažurirati.

Poleg zgornjih opozoril (a, b) in (c,d,e) se seveda pričakuje, da so pravilni tudi vsi ostali podatki v Tabeli 2, ki jih nismo posebej izpostavili: ID predmeta, naziv predmeta, ID izvajalca, način študija, število kreditnih točk, število študentov ter stopnja.

Neažurnost in netočnost ima lahko posledice:

- za sam anketni vprašalnik (npr. napačno število kreditnih točk pomeni, da bo vprašanje o ustreznosti kreditnih točk napačno),
- za anketiranje (npr. napačen ID predmeta, napačna oznaka semestra pomeni, da bodo študenti dobili napačne vprašalnike),
- za analize (npr. način študija, število študentov, stopnja ipd. se bo v analizi pokazalo kot napačno oziroma moteče, izvajalci bodo dobili napačne analize, ali pa jih sploh ne bodo dobili),
- za tehnično procesiranje podatkov. Nekonsistentni podatki (npr. isti predmet z različnimi imeni, isti izvajalec z različnim imeni, predmet ali izvajalec z različnimi ID-ji ipd.) ali pa manjkajoči podatki lahko zaustavijo statistične procedure, kar nato zahteva ročno intervencijo in **lahko povzročijo tudi izjemno zamudno (npr. tudi večurno) osebno razčiščevanje v štirikotniku (UL, članica, sistem visokošolske informatike, anketni**

sistem). Pilotna izvedba je pokazala, da so neažurni ali napačni podatki - po tem, ko članica uredi podatke - sicer velika redkost, vendar že 0.1% napak v podatkih generira zelo velik obseg intervencij, saj gre za več deset tisoč anket.

Dodatne intervencije oziroma intervencije, ki so potrebne, ker ima članica izstopajoče nekvalitetne podatke (npr. napačne kode programov, predmete brez kreditnih točk, predmete brez izvajalcev, pomanjkljive vnose za obvezna polja²⁹), so lahko v smislu stroškov tudi predmet dodatnega dogovora izvajalcev anketiranja s tako članico. Glede manjših popravkov pa glej odgovor na pogosto vprašanje³⁰

3.2 Šifrant študentov po programih in smereh - ŠTUDENTI (X2)

Šifrant X2 je potreben za vzorčenje študentov, ki odgovarjajo na splošno anketo. Šifrant posreduje UL preko sistema PAUL. V šifrantu so vpisani vsi študenti, vsak študent v svoji vrstici, skupaj s pripadajočim programom, smerjo in letnikom – ter s podatkom ali gre za študenta na izmenjavi ali ne. Podatka o državljanstvu za enkrat ne beležimo v šifrantu, zato morebitne analize za tujce niso možne (razen za študente na izmenjavi). Predvidevamo, da ima vsaka članica te podatke v administrativnem sistemu, ti podatki so potrebni tako za anketiranje kot tudi za analize.

Tabela 3: Šifrant X2

Ime	OPIS
ID študenta (MD5)	ID študenta
ID programa	ID programa
Smer	Smer študija
Letnik	Letnik študenta

3.3 Šifrant programov - ŠTUDENTI (X3)

Šifrant X3 je potreben za vzorčenje študentov za splošno anketo; njegova glavna informacija je trajanje programa, kar je osnova za kreiranje skupin, ki se nato vključujejo določena leta v anketo. Vsi podatki, razen St_let (trajanje programa) – ki ni potreben za analize – so potrebni tako za anketiranje kot tudi za analize. Šifrant posreduje UL preko sistema PAUL.

Tabela 4: Šifrant X3

Ime	Opis
ID_program	ID programa
Program	Naziv programa
St_let	trajanje programa
Stopnja	stopnja

²⁹ Glej prilogo o kontrolah šifranta X1 na http://ul.1ka.si/db/3/40/Gradiva/Priprava_sifranta_X1/?p1=1.

³⁰ Na spletnem mestu <http://ul.1ka.si/>, in sicer <http://ul.1ka.si/index.php?fl=2&lact=1&bid=43&parent=1>

3.4 Šifrant za doktorske študente – šifrant študentov (Y1)

Šifrant je potreben za anketiranje študentov na podiplomskem študiju in izhaja iz administrativnega sistema. Šifrant posreduje UL. V šifrantu so vpisani vsi študenti, vsak študent v svoji vrstici, skupaj s programom in letnikom. Šifrant je potreben tako za izvajanje ankete kot tudi za analize.

Tabela 5: Šifrant Y1

Ime	Opis
ID_student (MD5)	ID študenta
ID_program	ID programa
Program	Naziv programa
Letnik	Letnik
Smer	Smer
Vrsta_vpisa	Vrsta vpisa (prvič, drugič)

3.5 Ostali opsijski šifranti in spremenljivke

Šifranti v nadaljevanju niso del standardizirane izvedbe, saj ima lahko vsaka članica svojo strukturo, zato so predmet dodatnega dogovora z izvajalci. Njihova vloga je omogočanje dodatnih statističnih analiz izpisov po agregatih študijskih programov. Šifranti tudi niso potrebni za izvedbo ankete. Ravno tako ne izhajajo avtomatično iz administrativnega sistema oziroma sistema visokošolke informatike (čeprav imajo nekatere članice določene element vključene). V vsakem primeru je treba šifrante izdelati in posredovati ročno, saj je morebitna hierarhija specifična, posebej specifično pa je lahko poimenovanje (katedra, oddelek, področje).

3.5.1 Šifrant hierarhičnega umeščanja programov - (X4)

Šifrant X4 je opsijski in je potreben zgolj za morebitne nadaljnje analize po **hierarhičnih** strukturah članice. Čeprav je za članice opsijski, je kljub temu del **standardizirane izvedbe** in vsaka članica, če želi poleg analiz programov ter analiz celotne fakultete, tudi analize po **vmesnih hierarhičnih agregatih programov**, lahko take analize dobi. Vendar mora pred tem izdelati šifrant X4. Ob tem mora tudi sporočiti točne nazive do največ treh vmesnih nivojev agregacije (privzete nastavitve v šifrantu X4 so katedra, oddelek, področje). Torej gre za agregate analiz, kjer se siceršnja analiza predmetov in izvajalcev za študente določenega študijskega programa izvede za študente več študijski programov hkrati. Primer:

- Na najnižjem organizacijskem nivoju povezovanja izvajalcev so običajno **katedre** (ponekod pa tudi **oddelki** ali **skupine**). Recimo, da je to katedra. Če ima katedra tri programe, bo predstojnik katedre dobil analize za vse tri programe. Lahko pa dobi združeno analizo, kjer bodo npr. pregledno sortirani po ocenah vsi izvajalci in vsi predmeti (po ocenah, pridobljenih kompetenca in porabi ur).
- Na drugem vmesnem nivoju agregiranja je združba izvajalcev, ki jo privzeto imenujemo **oddelek**. Če oddelek vključuje štiri katedre, kjer ima vsaka tri programe, bo lahko

predstojnik oddelka prejel tudi združene izpise na osnovi ocen za vse predmete in izvajalce, ki so jih podali študenti vseh 12 programov.

- Predviden je še tretji nivo, ki ga privzeto imenujemo **področje**. Če ima fakulteta, recimo pet področij, ki imajo svoje oddelke, ti pa svoje katedre, se lahko izpisi naredijo tudi na nivoju področja. V tem primeru bo predstojnik dobil analize za vse predmete in vse izvajalce, kot so jih ocenili študenti, ki so vpisan v programe, ki spadaj v odgovarjajočo področje (npr. 5x4x3 programe).

Primer šifranta X4 za FDV, je tako kot za ostale šifranke na volja na strani <http://ul.lka.si>.³¹

Tabela 6: Šifrant X4

Ime spremenljivke	Opis spremenljivke
Članica	Naziv članice
ID članice	Članica
ID_program	ID programa
Program	Naziv programa
Katedra	Ime katedre
Oddelek	Ime oddelka
Področje	Ime področja

3.5.2 Šifrant domicilnosti izvajalcev (X5) in predmetov (X6)

V primeru šifranta X4 smo govorili o hierarhičnih nivojih agregiranja po programih, v katere so vpisani študenti, kar terja minimalen dodatni poseg v analize, medtem ko analize po ne-hierarhičnih nivojih zahtevajo bistvene večje prilagoditve v programu za izpis rezultatov, in zato **ne sodijo v standardizirano izvedbo**, ampak so predmet dodatnih dogovorov.

V primeru pripadnosti izvajalcev ali predmetov izbranim skupinam (npr. katedre, oddelki, programi), na osnovi česar se nato izdelajo odgovarjajoče agregatne analize, pa so potrebni dodatni šifranti domicilnosti. Kot rečeno, zgornji šifrant X4 namreč strukturira oziroma agregira **analize na osnovi pripadnosti študenta določnemu programu**, ne pa na osnovi pripadnosti izvajalca ali predmeta določenemu programu ali skupini izvajalcev (npr. katedra) oziroma predmetov (npr. jeziki). V primerih, kot se npr. izvajalci povezujejo v katedro ali oddelek, ki recimo ravno sovпада z določenim študijskim programom, potem bo skrbnik programa (pa tudi predstojnik katedre ali oddelka) v analizah videl poleg predmetov svojega osnovnega programa tudi vse druge predmete, ki so jih vpisali študenti tega programa. Poleg zgolj svojih izvajalcev (iz katedre ali oddelka) pa bo videl tudi izvajalce drugih kateder ali oddelkov, če so učili predmete tega programa. Na drugi strani pa predstojnik v analizah ne bo videl ocen za predmete, ki jih člani te katedre učijo na drugih programih. Navedena dva problema je mogoče reševati z dodanimi šifranti domicilnosti predmetov in domicilnostjo izvajalcev.

V prvi vrsti gre torej za dva šifranke:

³¹ http://ul.lka.si/db/3/10/Gradiva/Priporocila_za_izvedbo_studentskih_anket/?p1=1

- Domicilna pripadnost izvajalcev katedram ali drugim agregatom (**X5**): katera katedra, oddelek, ipd. je domicilen za določenega izvajalca; članice praviloma dovoljujejo le eno primarno matičnost, na ostalih katedrah pa je izvajalec lahko le pridružen član. Tovrstne analize so seveda lahko koristne za analizo izvajalcev, ki strokovno pripadajo določeni stroki, npr. katedri, ki se lahko razlikuje od študijskega programa.
- Domicilna pripadnost predmetov programom, kjer se predmet izvaja (**X6**): kateri program (oziroma katedra, oddelek, če zadeve niso umeščene hierarhično – enak problem kot pri predmetih) je domicilen za določen predmet. S tem so predmeti, za katere npr. program ali katedra odgovarja, identificirani in ločeni od predmetov, ki jih študenti določenega programa izberejo iz drugih programov ali celo drugih članic.

V preteklih letih so se na osnovi šifranta X5 in X6 na FDV že izdelovali zelo koristni pregledi, kjer je katedra (ki pa je v tem primeru ravno sovpadal tudi s programi) dobila vpogled v ocene svojih članov (in to na vseh programih, kjer člani poučujejo) oziroma predmetov (in to tako za svoje študente kot za študente drugih programov).

Upoštevati pa velja, da zadeve niso vedno umeščene hierarhično, kar je recimo pogosto primer s katedrami npr. za jezike ali statistiko, ki večinoma nimajo svojih programov, so pa kljub temu matične oziroma domicilne za določene predmete in bi seveda želele imeti zbran pregled nad odzivi študentov na svoje predmete in izvajalce. Ne-hierarhični primeri seveda posebej zapletajo analizo, vendar je s pomočjo X5 in X6 to mogoče urediti.

Izpostaviti tudi velja, da bi bilo mogoče domicilnost predmeta oziroma izvajalca opredeliti že v sistemu visokošolske informatike. Pripadnost izvajalca je namreč zelo jasen administrativen podatek in praviloma je vsak izvajalec domicilen na eni katedri (oziroma drugače poimenovani osnovni združbi izvajalcev (pedagogov)), na ostali pa je pridružen član. Podobno se za vsak predmet natančno ve, katera katedra oziroma program je zanj odgovoren. Nekatere članice imajo to že urejeno.

Podobno bi lahko imeli dodaten šifrant (ali pa ustrezno oznako pri izvajalcu) za opredelitev domači-tuji predavatelji, tako da bi lahko tuji prejeli analize v angleščini.

Enako velja za oznako delovnega mesta (npr. predavatelj-asistent) ter tipa pedagoške obveznosti (predavanja, vaje, seminar, laboratorij, teren...). Če bi želeli izvesti odgovarjajoče analize po zgoraj navedenih spremenljivkah, bi to terjalo bodisi dopolnitev administrativnih sistemov, bodisi dodatne šifrante ali pa prilagoditve posameznim članicam, ki imajo te podatke v specifični obliki. Seveda bi to analize zglj omogočilo, saj še niso vključene v standardizirane izpise.

4 Analize in izpisi

V nadaljevanju so opisani standardizirani izpisi, ki se izdelajo avtomatično, če je članica pripravila in izvedla ankete v skladu s pričujočimi navodili oziroma jih je izvedla – kot to sicer opisujemo – na osnovi **standardizirane izvedbe**.

4.1 Splošna načela izdelave izpisov

- V tehničnem smislu se analize izvajajo na ločeni inštalaciji aplikacije 1KA, kamor se v realnem času prenašajo podatki iz druge (ločene) inštalacije 1KA, ki podpira proces anketiranja. Dogajanje na inštalaciji za analize torej z ničemer ne vpliva na inštalacijo, ki podpira anketiranje.
- Izpisi so avtomatizirani in integrirani v spletni vmesnik orodja 1KA, kjer se nato na osnovi (i) zbranih anketnih podatkov, (ii) podatkov iz šifrantov (X), (iii) ostalih podatkov (npr. dodatne informacije o članici, logotip, termini ipd.) in s pomočjo programov R in Latex ročno poženejo in izvedejo analize. Rezultati se nato izpišejo v PDF formatu za vsako anketo oziroma za ciljnega uporabnika izpisov (npr. izvajalec, katedra).
- Če ni drugačnih dogovorov, se izpise interaktivno generira in do njih dostopajo le izvajalci anketiranja (1KA), ki imajo tudi dostop do strežnika. Načeloma je sicer mogoč tudi prenos na osebo članice, vendar bi bilo za to potrebno krajše usposabljanje, zagotovilo varovanja podatkov ter manjše izboljšave vmesnika. Načeloma bi lahko za določeno članico v realnem času inštalirali tudi lastno 1KA inštalacijo na poljubnem strežniku, kjer bi nato članica izvajala analize na lastno odgovornost.
- V okviru **standardizirane izvedbe 2015/2016 je predviden za vsako članico le en izpis letno**, in sicer v začetku oktobra, ko se zaključi anketiranje (30. 9.).
- Za izvajalce je v primeru, da ima članica visokošolski sistem VIS, predviden prenos analiz za izvajalce neposredno v profil spletnega referata članice. Govorimo seveda o izpisu A, v Tabeli 7. Tehnično to pomeni, da se ob izdelavi analiz v PDF (znotraj okolja 1KA) z enim samim ročnim ukazom PDF-ji prenesejo v **dokumentni sistem UL**, do česar nato izvajalec dostopa preko svojega profila. Nato poskrbi za nadaljnjo hranjenje in distribucijo. Članica nima pri tem nobene obveznosti niti vloge, ker je proces v celoti avtomatiziran.
- V primeru, da članica nima sistema VIS ali iz nekega razloga ni vključena v dokumentni sistem, pa se izpisi posredujejo ročno (CD, ključek, spletni prenos), nato članica poskrbi za nadaljnjo distribucijo (email, print ipd).
- Vse ostale izpise na osnovi anket PRED in PO izpitu za prvi dve stopnji za članico (izpisi za skrbnike programov, katedre, oddelke, področja, vodstvo, študentski svet, kadrovske službe, skrbnike prakse ipd.) načeloma prejme zgolj odgovorna oseba na članici in poskrbi za nadaljnjo distribucijo. Prejme jih lahko avtomatično preko dokumentnega sistema UL (enako kot izvajalci), v fizični obliki (CD, ključek) ali preko nekega drugega varnega spletnega protokola. Izpise za splošno anketo in doktorski študij, pa izvajalec anketiranja pošlje odgovorni osebi neposredno – če ni dogovorjeno drugače – po elektronski pošti (z zaščitno kodo, ki se pošlje preko SMS-a). **Posebej velja poudariti, da vsa nadaljnja diseminacija, hranjenje in dostop do poročil ni predmet pričujočih Priporočil, niti standardizirane izvedbe.** Predvidoma pa bo za te vidike, ki so sicer zelo pomembni, UL izdelala nadaljnja priporočila.
- Ponoviti velja osnovni pristop pri agregiranih analizah: **Standardizirane statistične analize se v osnovi izvajajo glede na program, v katerega je vpisan študent, ne glede na predmetnik**

določenega programa (kjer potencialni izbirni predmeti niso naštet in se ne ločujejo od domicilnih predmetov) in ne glede na izvajalce in njihovo domicilno pripadnost. To pomeni, da bo koordinator (skrbnik) programa A videl tudi oceno za tisti predmet (in izvajalce predmeta) iz kateregakoli programa B, ki so ga izbrali vsaj štirje študenti programa A. Princip velja tudi navzgor za agregate programov (katedre, oddelki, sektorji itd). Navedena rešitev zelo elegantno odpravlja potrebo po ugotavljanju domicilnosti izvajalcev in domicilnosti predmetov, kar bi bilo sicer nujno v alternativni rešitvi (ki se je sicer v preteklosti uporabljala na FDV), kjer bi potem rabili še dve tabeli oziroma šifranta, ki jih v splošnem v administrativnem sistemu ni in bi jih morale izdelati članice ročno (X5, X6). Načeloma je sicer mogoče izdelati vmesnik, kjer bi članica lahko poljubno definirala skupine predmetov (npr. statistične predmete) ali izvajalcev (npr. vsi statistiki), za katere se izvede analiza.

- Nosilec predmeta načeloma vidi ocene so-izvajalcev predmeta, saj je to predvideno s Pravilnikom UL (sicer bi lahko bilo sporno) Nosilec vidi avtomatično tudi odprte komentarje soizvajalcev. Ostali uporabniki (študentski svet, habilitacijska komisija, skrbniki, predstojniki) pa vidijo odprte komentarje le, če to omogoči oziroma izrecno dovoli vodstvo članice.
- Vsi izpisi imajo rdeče obarvane ocene pod 4 (na lestvici 1-5) in krepko rdeče pod 3. Enako velja tudi za oceno o številu porabljenih ur, za katero se na lestvici 1-5 izračunajo povprečja (želena ocena je tokrat 3 in ne 5) in se ustrezno obarvajo večja odstopanja navzgor in tudi navzdol.
- Pri izpisu kvantilnih rangov se *zgornja četrtina obarva modro, spodnja pa rdeče*. V sredini (0.25-0.75) ni obarvano, krepko pa se dodatno označi zgornjih 10 % oziroma spodnjih 10 %.
- V vseh izpisih so priložena povprečja za razpoložljive agregate (članica, program) za primerjave, kjer je to izvedljivo. Pri obstoječih podatkih v administrativnem sistemu pa to trenutno v nekaterih primerih, ki so sicer predvideni v Pravilniku UL, za enkrat še ni izvedljivo, npr. po statusu izvajalca (asistent/učitelj), po domicilnosti izvajalca na katedri oziroma programu, po obveznih/izbirnih predmetih in po domicilnosti predmetov programov. V standardizirani izvedbe se namreč potrebni podatki za tovrstne analize za enkrat še ne zbirajo.
- Vsi izpisi imajo standardizirana metodološka pojasnila, ki se sicer nahajajo tudi na spletu³².
- V okviru vseh analiz se izdelajo tudi sumarne tabele rezultatov, ki se iz leta v leto hranijo in se za numerične spremenljivke nato uporabijo pri kreiranju odgovarjajočih **petletnih** serij. Slednje so sestavni del vsake od predvidenih analiz (A-G), v primeru habilitacijskih analiz (C1) pa so sploh edini del poročila. Pri tem izpisu se vsa siceršnja obarvanja izpustijo.

V nadaljevanju so okvirno orisane vsebine standardiziranih izpisov, ki se avtomatično izdelajo in pri članicah z aktiviranim dokumentnim sistemom UL tudi avtomatično diseminirajo vsakemu izvajalcu posebej in tudi dogovorni osebni na članici.

4.2 Pregled standardiziranih izpisov

Kot rečeno, v nadaljevanju podajamo izhodišča za izdelavo 12 standardiziranih izpisov, primeri standardnih izpisov pa so na povezavi³³ na spletnem mestu <http://ul.lka.si/metodologija>.

---

³² <http://ul.lka.si/metodologija>

³³ <http://ul.lka.si/izpisi>

4.2.1 Izpisi na nivoju posameznih izvedb, predmetov in nosilcev (A)

Analize se izvedejo ločeno za anketo PRED in PO. Analize ocen na lestvici 1-5 obsegajo povprečja, kvantilne range, grafe, porazdelitve in primerjave.

A1 - IZVAJALEC

- a) Analize ocen za vprašanja o izvajalcu (na lestvici 1-5)
- b) Izpis za odprta vprašanja o izvajalcu
- c) Analiza ocen za vprašanja za predmete izvajalca (na skali 1-5)
- d) Izpis za odprta vprašanja o predmetih
- e) Analiza sklopa ocena za vprašanja o praksi izvajalca (na skali 1-5)
- f) Izpis za odprta vprašanja o praksi
- g) Analize (a, c, e) po letniku in programu študentov
- h) Petletna serija povprečij (na lestvici 1-5) za izvajalca in njegove izvedbe predmetov

A2 NOSILEC: Nosilec dobi za svoje predmete tudi vse ocene in izpise za soizvajalce

A3 PREDMET: Vključuje vse ocene in izpise za določen predmet in vse njegove izvajalce

4.2.2 Agregirani izpisi predmetov in izvajalcev (B)

Izpisi se najprej naredijo glede na program, ki je uradno definirana entiteta in tudi osnovni oziroma najnižji nivo agregiranja. Gre za študijski program, v katerega je formalno vpisan študent, nato se to lahko nadalje agregira hierarhično po več programih, ki pripadajo določenim skupinam izvajalcev (katedra, oddelek, področje, fakulteta). Podroben opis je v šifrantu X4 (razdelek 3.5.1), v primeru zahtev po dodatnih skupinah pa je to stvar posebnih analiz in izpisov, kot tudi dodatnih vstopnih šifrantov (domicilnost: X5 in X6).

B1 PROGRAM

- a) Agregirani izpis povprečij spremenljivk po izvajalcih po predmetih
- b) Agregirani izpis povprečij spremenljivk po predmetih
- c) Agregirani izpis povprečij spremenljivk po izvajalcih, kjer se predhodno izračunajo povprečja vsakega izvajalca po njegovih predmetih

Zgornji izpisi temeljijo na študentih določenega programa in omogočajo analizo predmetov oziroma izvajalcev, ki so jih ti študenti poslušali.³⁴

Kot rečeno, se vse zgornje analize lahko v povsem enaki obliki izvedejo tudi na agregatih programov oziroma odgovarjajočih študentih, vendar je to treba s članico izrecno dogovoriti in v ta namen mora članica tudi dostaviti šifrant X4 (B2, B3, B4). Del privzetega standardiziranega izpisa je poleg izpisa po programih (B1) le izpis B5 (Fakulteta).

B2 KATEDRA

B3 ODDELEK

B4 PODROČJE

B5 FAKULTETA

---

³⁴ Lahko se sicer dodatno v ocenjevanje vključijo tudi vsi ostali študenti, ki so poslušali predmete oziroma izvajalce, če so ji poslušali vsaj 4 študenti tega programa.

4.2.3 Izpis za kadrovske in habilitacijske potrebe (C)

Gre za dodaten standardiziran izpis za kadrovske in habilitacijske potrebe (C1). V analizo se za vsakega izvajalca in njegove predmete vključijo zgolj petletna serija za vsakoletna povprečja za ocene na lestvici 1-5.

4.2.4 Izpis ankete Praksa (D)

Spremenljivke za anketo PRAKSA, ki je integrirana v anketo PO izpitu, se izločijo iz agregatnih analiz PROGRAMA in izdelajo tudi kot ločen izpis za potrebe članice, kjer analize distribuirajo in obravnavajo po specifičnih kanalih (npr. skrbnik prakse).

4.2.5 Splošna anketa (E)

Sumarne statistike (opisne statistike oziroma, frekvence, ter izpis odprtih odgovorov) za splošno anketo se izdelajo kar v siceršnji statistični funkcionalnosti 1KA. Članica prejme – kot je opisano v splošnih načelih izdelave izpisov, v razdelku 4.1) na tej osnovi povezavo na HMTL ali PDF izpis določeno od ostalih analiz, ki so izdelani v programu R. Morebitno polavtomatsko kodiranje odprtih vprašanj je lahko predmet dodatnega dogovora. Enako velja za R statistične analize in morebitne LaTeX izpise, kar se sicer uporablja pri vseh drugih anketah oziroma izpisih.

Morebitne nadaljnje vsebinske analize splošne ankete so seveda lahko predmet dogovora izven standardizirane izvedbe.

4.2.6 Doktorski študij (F)

Vse navedeno v primeru splošne ankete velja enako tudi za vsebino in diseminacijo ankete o doktorskem študiju.

4.3 Sumarni pregled analiz in dostopanje do izpisov

Tabela 2 povzema predvidene in tudi potencialne standardizirane izpise (A-G) in navaja neposredne prejemnike, pri čemer v celoti sledi Pravilniku UL. Kot rečeno, se v primeru, da je članica vključena v dokumentni sistem UL, izpise A1 in A2 diseminira avtomatsko v profil spletnega referata vsakega izvajalca. V ostalem pa odgovorna oseba na članici poskrbi – upoštevajoč zakonske omejitve dostopa, tehnično varovanje ter varovanje zaupnosti – za distribucijo preostalih agregiranih izpisov (katedra, oddelek, sektor), morebitnih dodatnih izpisov in tudi za dodatno in širšo diseminacijo (npr. osebam odgovornim za predmet PRAKSA).

Kot rečeno, v tehničnem smislu izpise A-D izdela izvajalec anketiranja na strežniku 1KA v programu R in LaTeX, in to v realnem času na vseh do takrat zbranih podatkih. Zaradi tega je še posebej pomembno, da so vsi šifranti kvalitetni in usklajeni. Npr. napaka pri šifri izvajalca ali predmeta, izvajalec ali predmet z dvema šiframa ipd. lahko ustavi procedure in zahteva dodatno intervencijo in razčiščenje. Privzeto jih zato izdela izvajalec anketiranja, in sicer enkrat letno, v začetku oktobra, ko so vse ankete dokončno zaključene.

V smislu standardiziranih izpisov, ki sodijo v **standardizirano izvedbo 2015/2016** je v Tabeli 2 označenih 9 standardnih izpisov (A, B1, C, D, E, F), ki se izdelajo avtomatično za vsako članico, 3-je (B2, B3, B4) pa so odvisni od potreb članice in zato označeni z zvezdico (*), vendar so še vedno del standardizirane izvedbe, vse dokler temeljijo na hierarhičnih izpisih (šifrant X4).

Pri samem izvajanju analiz, ki se izvede s spletnim vmesnikom 1KA, obstajajo še nekatere dodatne opcije izpisov v smislu nivoja podrobnosti izpisa (polni izpis z vsemi analizami, grafi ali zgolj skrajšani izpis s povzetkom) in sortiranja (npr. po abecedi, vrednosti določene spremenljivke).

Izven zgoraj opredeljenih standardiziranih izpisov (A-F) so ostali izpisi opcijski in stvar dodatnega dogovora, npr. izpisi agregirani glede na domicilnost izvajalca (pedagoga) ali predmeta (šifranti X5, X6) ter izpis za potrebne UL (G), ki je zato označen z vprašajem (?).

Dodati velja, da imajo analize – razen izpisov za analize A, kjer ima vsak izvajalec oziroma predmet svoj izpis – le en sam izpis, za njegovo nadaljnjo diseminacijo poskrbi članica.

Tabela 7: Pregled statističnih analiz in prejemnikov

ANALIZA	IZPIS	Izvajalec	Nosilec	Skrbnik	Fakulteta	Rektor
<i>Izvajalec</i>	A1	×			×	×
<i>Nosilec predmeta</i>	A2		×			
<i>Predmet</i>	A3				×	×
Program	B1			×	×	×
Katedra*	B2				×	×
Oddelek*	B3				×	×
Področja*	B4				×	×
Fakulteta	B5				×	×
Hab in ŠS	C				×	×
Praksa	D				×	×
Splošna	E				×	×
Doktorski študij	F			(×)	×	×
UL analize (?)	G ³⁵					×

? *Izpis ni predviden v pričujočem projektu standardiziranih izpisov.*

() *Neposredna diseminacija ni predvidena v pričujočem projektu in jo interno izvede članica.*

× *Oseba na članici, ki lahko neposredno prejme določen izpis.*

* *Izpis se naredi le na izrecno zahtevano članice na osnovi šifranta X4.*

V vsakem primeru se dodatne opcije (npr. A1 ali A2) oziroma podrobni parametri izpisov (bolj ali manj izčrpen izpis za A1 ali A2, načini sortiranja za izpise B) definirajo na nivoju članice oziroma s strani pooblaščenih oseb (tehnično in metodološko usposobljene), ne pa na nivoju prejemnikov analiz (npr. posamezni izvajalci), ki zgolj prejmejo izpise. Interaktiven dostop do analiz za enkrat ni predviden.

Ravno tako določene analize in izpisi, ki so sicer navedeni v Pravidniku UL iz vrste razlogov – predvsem pa zaradi podatkov, ki v administrativnih sistemih niso poenoteni – za enkrat niso možni,

³⁵ Metodološka pripomba: Osnovna analiza na nivoju UL je pregled vseh spremenljivk, kjer se na nivoju programov in na nivoju članic izračunajo povprečja vseh predmetov in povprečja vseh izvajalcev. Skupaj z odgovarjajočimi kvartili bi to pomenilo štiri tipske izpise, ki bi zelo verjetno zadostili veliko večino analitičnih potreb UL, precej verjetno pa tudi že kar vse. Za morebitne podrobne analize se uporabi siceršnje izpise po članicah ali pa dodatne statistične analize, ki se izdelajo po meri.

npr. glede domicilnosti predmeta po programih, tip predmeta (obvezni, izbirni) ipd., kar je seveda mogoče razširiti le z vključitvijo dodatnih šifrantov.

Kot smo že večkrat omenili, diseminacija izpisov in strukturiran dostop do analiz ni predmet pričujočega projekta. Lahko pa se naknadno in dodatno izdelata spletni vmesnik, kjer bi različnim uporabnikom urejali pravice spletnega dostopa za izpise, ki so jim namenjeni.

5 Tehnične specifikacije

V procesu izvedbe anketiranja je potrebna komunikacija administrativnega sistema – ki vključuje sistem visokošolske informatike in tudi informacijski sistem UL – ter anketnega sistema (v tem primeru 1KA), kjer so potrebne določena prilagoditve. Gre za naslednje vidike:

- 1 1KA uvozi šifrant X1 avtomatično iz sistema visokošolske informatike na začetku semestrov,
- 2 1KA v toku anketiranja komunicira s sistemom visokošolske informatike³⁶:
  - 1KA izdelava dodatno namensko skripto, ki v sistem anketiranja v konkretni vprašalnik interaktivno vključuje podatke iz šifrantov v anketni vprašalnik (npr. ime predmeta, predvsem pa informacijo, če je študent določen vprašalnik že izpolnil ali ne;
  - 1KA prejema od sistema visokošolske informatike v realnem času podatke o statusu študentov (npr. ima študent vpisan predmet, opravljen izpit), tako da se ponudi prava anketa;
  - 1KA v realnem času povratno sporoča stanje vsake predvidene ankete. Gre za TRUE/FALSE informacijo o tem, ali je določena anketa tako ali drugače zaključena in se zato študentu ne prikazuje več. Študent je namreč lahko anketo izpolnil ali zavrnil (TRUE) oziroma ni pristopil ali prestavil (FALSE);
  - Izvede enkripcijo z visokošolskim sistemom informatike³⁷.
- 3 Sistem visokošolske informatike (tehnični opisi so pri individualnem izvajalcu, npr. VIS):
  - Posreduje v realnem času informacije o statusu vsakega študenta in vsakega predmeta;
  - Na osnovi dogovorjene časovnice (Tabela 1) in informacije 1KA, ali je študent določeno anketo tako ali drugače zaključil (TRUE/FALSE), v vmesniku vsakega študenta aktivira oziroma deaktivira povezave (oziroma ikone) do odgovarjajočih anket;
  - Izvede pogoje in odgovarjajoča opozorila (npr. študent se ne more prijaviti na izpite ali vpisati v višji letnik, če en izpolni določene ankete);
  - V pogledu ankete PO izpitu zagotovi, da se vabilo za anketo PO pojavi in anketa omogoči, čim je ocena vpisana, hkrati pa to vabilo izgine, čim je anketa izpolnjena. Čim je ocena vpisana, mora izginiti tudi morebitno vabilo v anketo PRED, če je to vabilo morda aktivno;
  - Enkrat v semestru (neodvisno od 1KA) omogoči, da študent odloži izpolnjevanje anket za 12 ur, če se mu npr. mudi in želi ankete izpolniti kasneje;
  - Omogoči dodatno polje za oznako prakse, za izven sistemske datume in za oznako, ali naj se k imenu izvajalca izvozijo tudi njihovi nazivi;
  - Omogoči zgoraj omenjeno enkripcijo.
- 4 1KA uvozi iz UL sistema PAUL šifrante (X2, X3 in Y).
- 5 1KA opsijsko uvozi tudi šifrante X4, X5 in X6, ki pa se izdelajo in uvozijo ročno:
  - V pogledu vprašalnika (tehnične podrobnosti so pri 1KA) se razvije funkcionalnost, da se v primeru prekinitve izpolnjevanja vprašalnik obravnava kot nedokončan (glej razdelek 2.1, alineja glede prekinitve anket). Ponovno izpolnjevanje nedokončane ankete torej ne generira novega vnosa, kar je zelo pomembno za pripravo podatkov, kjer zato ni podvojenih vnosov.
- 6 1KA izvede opcijo »mehkega opozorila« za vprašanja – študent lahko vsako vprašanje preskoči in za to dobi le opozorilo, ne pa onemogočanje nadaljevanja.
- 7 1KA analize A-D imajo opcijo za avtomatičen prenos v dokumentni sistem in nato v profil izvajalca (dokumentacija pri 1KA, MARG, odgovarjajočem sistemu visokošolske informatike).

³⁶ Tehnične specifikacije so na dne http://ul.lka.si/db/3/10/Gradiva/Izvedbena_priporocila_za_izvedbo_studentskih_anket/?&p1=1,

³⁷ Tehnične specifikacije so na dne http://ul.lka.si/db/3/10/Gradiva/Izvedbena_priporocila_za_izvedbo_studentskih_anket/?&p1=1,